

ČESKOMORAVSKÁ KONFEDERACE ODBOROVÝCH SVAZŮ

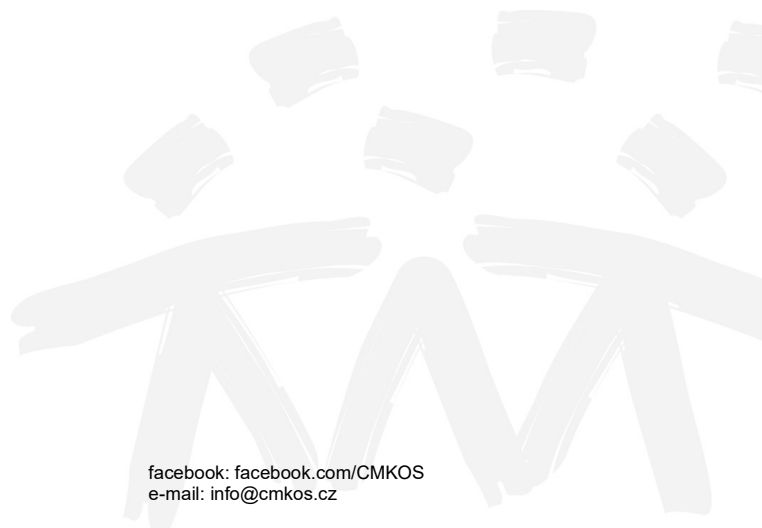
V Praze dne 9. ledna 2022

ČMKOS k nové vládě a jejímu programovému prohlášení

Českomoravská konfederace odborových svazů jako největší nezávislá odborová centrála v České republice sdružující členy či voliče prakticky celého politického spektra sledovala a sleduje celou řadu nastolovaných témat a způsobů řešení i úroveň politické diskuse probíhající v rámci předvolebního boje s velkými rozpaky. Velmi citlivě vnímá řadu signálů naznačujících zastavení či dokonce obrácení směru dosavadního vývoje české společnosti v oblasti sociálního partnerství a sociálního dialogu. Tyto své obavy, postoje a návrhy vtělila Českomoravská konfederace odborových svazů do svého stanoviska k Programovému prohlášení vlády, které dnes zveřejňuje.

Dlužno dodat, že Českomoravská konfederace odborových svazů ihned po volbách předala nastupující koalici pro její připravovanou Koaliční dohodu a Programové prohlášení dokument „Deset doporučení Českomoravské konfederace odborových svazů nové vládě“, který obsahuje přehled našich zásadních postojů a doporučení ke klíčovým sociálním a ekonomickým otázkám. Při předložení tohoto dokumentu nastupující vládě Českomoravská konfederace odborových svazů zdůraznila, že to bude především postoj nové vlády k těmto jejím návrhům a požadavkům, který předznamená vztahy mezi odbory a vládou na příští roky. Tento zásadní dokument schválený Radou ČMKOS je obsažen v příloze tohoto prohlášení.

Josef Středula,
Předseda ČMKOS

Stanovisko ČMKOS k Programovému prohlášení vlády

OBECNĚ K ZÁKLADNÍM SMĚRŮM PPV A KE KAPITOLE VEŘEJNÉ FINANCE

Základní charakteristikou Programového prohlášení vlády je jeho nekonzistence. Politické strany nastupující vládní koalice zjevně přistoupily k tomuto dokumentu jako ke shrnutí svých požadavků a návrhů obsažených ve svých volebních programech. To by samozřejmě nevadilo, ba právě naopak. Musela by ovšem být splněna logická podmínka, že oproštěna od specifické situace volebního boje provede nastupující koalice velmi důsledné posouzení věcné i časové proveditelnosti jednotlivých předvolebních slibů ve vztahu k reálné ekonomické situaci České republiky. Na základě toho předloží veřejnosti konzistentní program – Programové prohlášení vlády. Bohužel k tomu zjevně nedošlo.

Návrhy nejsou vnitřně provázány a v řadě důležitých oblastí jsou velmi mlhavé a neurčité. V žádném případě však netvoří vnitřně provázaný celek programových cílů (přínosů) a směrů, respektive cest, k jejich naplnění (nákladů). Ve skutečnosti jde jen o jakýsi souhrn či seznam návrhů, příslibů a obecných představ převzatých z volebních programů a předvolební agitace. **A co hlavně, předložený dokument jako celek není vztažen k reálné situaci a problémům České republiky a pohybuje se „mimo prostor a čas“.** Reálnému vývoji České republiky a skutečným problémům mnohdy „navzdory“.

Snad nejsilněji se bohužel tento rys projevuje v klíčové části programového prohlášení pojmenované „Veřejné finance“. Tato – z podstaty věci – nejdůležitější část programového prohlášení by měla tvořit klíčový svorník mezi programovými záměry a zdrojovými možnostmi jejich profinancování v rámci dané ekonomické situace. **Měla by proto formulovat nejen základní směry rozpočtové politiky státu, ale prakticky celé hospodářské politiky.** Bohužel nic takového ovšem tato kapitola vůbec neobsahuje. Ve výrazně vyhraněné poloze však obsahuje něco docela jiného, co by se dalo nazvat souborem „předstírání a zastírání“. Především předstírá, že lze „napravit veřejné finance“, a to tím, že „zabrzdí nesmyslné rozhazování peněz daňových poplatníků, nalezne úspory a stanoví dlouhodobé směřování veřejných financí.... cesta ke stabilitě je v reformě výdajů státu, opatřeních proti střetu zájmů a korupci a efektivnímu nakládání s penězi, nikoliv ve zvyšování daňové zátěže“. To sice velmi dobře zní, ale co to znamená ve skutečnosti, je dokonale zastřeno a každý si pod těmito slovy může představit téměř cokoli. Každopádně by ovšem měla vládní koalice vysvětlit, co tedy bude skutečně dělat pro nápravu veřejných financí, když v kapitole Finance prakticky celou dobu hovoří o jen o snižování příjmů a zvyšování výdajů nejen státního rozpočtu, ale také rozpočtů veřejných. ¹

¹ Z obecného pohledu znamená konsolidace veřejných rozpočtů pouze na výdajové straně úkol seškrtnat výdaje státního rozpočtu ve výši nejméně 200 mld. Kč. Jen na okraj dodáváme, že to samo o sobě znamená v kontextu celkové hospodářské politiky státu výrazný restriktivní impuls. V souvislosti se zesilující měnovou politikou ČNB, by takový mix politik vyústil minimálně v zastavení, spíše však v pokles české ekonomiky.

Programové prohlášení vůbec nereaguje na zhoršující se ekonomickou situaci, narůstající inflaci, problémy růstu úrokových měr a zásadní nekonzistenci mezi měnovou a rozpočtovou politikou, tedy řadu zcela konkrétních faktorů ovlivňujících ekonomický růst, stav veřejných financí a samozřejmě životní úroveň obyvatelstva.

Velmi upozaděna – mimo ekonomické části prohlášení – se nachází otázka covidu a jeho vazby na ekonomický život státu. Je potřeba upozornit, že ve stávajícím návrhu rozpočtu nebylo s pokračováním koronavirové pandemie a s jejími dopady a finančními nároky včetně kompenzací a potřeby dalších výdajů vůbec počítáno. V programovém prohlášení se na toto téma od nastupující vlády pouze dozvíme (kromě rozvinuté představy o založení „nové odborné autority“), že se s pandemií „musíme naučit žít“. Přitom pro konsolidaci veřejných financí a její úspěšnost, je otázka dalšího vývoje covidové pandemie a jejích dopadů ve skutečnosti jednou z těch klíčových.

Obdobně fatálně chybí představa, jak bude probíhat rozpočtová konsolidace při naléhavé potřebě řešení aktuálních problémů na trhu s energiemi včetně jejich ekonomických dopadů a také v kontextu politických rozhodnutí na úrovni EU (projekt Green Deal, Fit for 55 apod.).

Sečteno a podtrženo, klíčová část programového prohlášení vlády týkající se veřejných financí zcela nedostatečně reflektuje zásadní aktuální společenské a ekonomické problémy České republiky, **kterým bude muset chtít nechtít věnovat nejvíce energie.**

To však bohužel není ani zdaleka vše. Nikde v programovém prohlášení totiž nenajdeme podrobněji popsany **vlastní program a postup konsolidace veřejných rozpočtů**. Jde přitom o zásadní otázku nejbližších let, která se stane faktickým středobodem života české společnosti.

Jen signalizovaný pokles daňových příjmů veřejných rozpočtů obsažený porůznu v Programovém prohlášení vlády se pohybuje podle hrubého odhadu v řádu okolo minimálně 100 mld. Kč ročního dopadu (o etapizaci není ani slovo)! Jde např. o zvýšení limitu pro povinnou registraci DPH, snížení sociálních odvodů u pracujících na částečné úvazky, „motivační“ zvýšení daňové slevy, valorizace daňové slevy na poplatníka, pravidlo „daňové brzdy“, snížení pojištění na straně zaměstnavatelů o 2 procentní body, daňové prázdny se zastropováním pro rodiny, které čerpají rodičovský příspěvek, nebo mají tři a více dětí, odpočet z daně plateb za pečovatelské služby, snížení počtu odpisových skupin a u vybraných zkrácení doby odepisování, snížení DPH u ekologických výrobků, snížení DPH u výstavby a rekonstrukce bytů, zrušení EET a „parametrická úprava kontrolního hlášení“, zvýšení limitů pro dohody o provedení práce a pracovní činnosti. Kde se vezmou peníze pouze na pokrytí této dodatečné „díry“ ve veřejných financích (nemluvě o pokrytí již té současné) se nedovíme mnoho.

Oproti zcela konkrétním nápadům na snižování daní stojí na druhé straně naprosto nekonkrétní a z hlediska výnosu ve skutečnosti dosti pochybná nejasná opatření typu „omezíme rozsah šedé ekonomiky“, „zakročíme proti daňovým únikům“, „budeme řešit odliv dividend do zahraničí“, „zajistíme lepší opatření proti transfer pricingu a nelegálním praktikám optimalizace a daňovým únikům“, tvrdě zakročíme proti nelegálnímu hazardu atd. **Tato opatření, pokud by byla přijata a byla opravdu účinná, zdaleka nepokryjí ani to, co nastupující koalice chce z rozpočtů odčerpat daňovými slevami, natož pak „napravit veřejné finance“.**

Celá „náprava veřejných financí“ obsažená v koaliční dohodě je postavena na premise, že problém veřejných financí vznikl na straně výdajové, a tedy je ho také na výdajové straně nutno řešit. Opak je však pravdou. Ovšem přiznat to by pro nově vznikající koalici znamenalo také přiznat svůj velký podíl na tomto stavu. Stav, na kterém se v rámci bezbřehého snižování daní v minulém roce většina jejich členů silně angažovala. Pod hlavičkou tzv. pomoci ekonomice proti dopadům koronaviru se v uměle vytvořeném časovém stresu a bez řádného promyšlení dopadů přijímaly daňové změny trvalého charakteru. Tyto změny, které by za běžné situace bylo velmi obtížné (ne-li nemožné) schválit, však budou zásadním způsobem ovlivňovat vývoj veřejných financí v následujících letech.

Toto hodnocení můžeme vztáhnout prakticky na všechny daňové balíčky přijaté v minulém roce, na kterých se ovšem většina stran nastupující koalice velmi aktivně podílela. Z konkrétních opatření pak především na „loss carryback“, zrušení daně z převodu nemovitostí, zavedení stravovacího „paušálu“ a i naprosto nezodpovědný způsob zrušení superhrubé mzdy, která má ještě druhou etapu v letošním roce v dalším navýšení daňové slevy na poplatníka a na druhé a další dítě. Nesmíme zapomenout ani na taková „mediálně nenápadná“, ekonomicky ovšem velmi účinná opatření, jako (dnes již zjevně trvalé) „vypnutí“ systému Elektronické evidence tržeb a „nespuštění“ jeho poslední etapy. **Celkový roční dopad těchto daňových balíčků přijatých bez jakýchkoli časových omezení se pohybuje okolo 250 miliard korun!**²

To však není zdaleka vše, co se koaliční smlouva a pravděpodobně i programové prohlášení vlády snaží zastřít. V materiálu jsou (kupodivu) umně zastřena i reálná nápravná opatření na výdajové straně veřejných rozpočtů. Takže se lze pouze dohadovat, kdeže k té nápravě veřejných financí vůbec dojde. Drtivá většina oblastí obsažená v koaliční dohodě se totiž „rozvine, zvýší, podpoří, zvalorizuje, zainvestuje, postaví, posílí, rozšíří“... Těžko si představit, že tato slova budou znamenat snížení výdajů především státního rozpočtu. Každopádně nás koalice ubezpečuje, že „úsporná opatření vlády“ (ať se budou týkat čehokoli) „budou sociálně citlivá, zejména s ohledem na priority v oblasti vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče s cílem udržet stávající valorizační mechanismus důchodů“.

Na závěr této kapitoly považujeme za nezbytné se – nad rámec Programového prohlášení vlády – vyjádřit k představám připravované rozpočtové konsolidace pro letošní rok, jak se tu a tam objevují její náznaky v médiích. Vládní představitelé v poslední době několikrát vyhlásili záměr seškrtnat výdajovou stranu státního rozpočtu o cca 80 mld. Kč. Před tímto návrhem považujeme za nezbytné co nejdůrazněji varovat.

Předně je třeba říct, že s ohledem na vývoj státního rozpočtu v roce 2021, který skončil (podle pokladního plnění) celkovým deficitem 420 mld. Kč, je i v současné době navržený státní rozpočet zpracovaný předchozí vládou s deficitem 377 mld. Kč restriktivní, a to v rozsahu 43 mld. Kč. To znamená, že seškrtnání rozpočtu o dalších 80 mld Kč na výdajové straně by znamenalo zvýšení této restriktce až na 123 mld. Kč. To však není zdaleka vše. Jaksi se přehlíží, že k další restriktci totiž dojde „samovolně“

² K vyloženě nebezpečným částem kapitoly Finance velmi patří zejména fiskální ústava jako ústavní zákon, který by významně omezila manévrovací prostor pro provádění suverénní hospodářské politiky jakékoliv příští vlády. Snaha nahradit pestrou a dynamickou ekonomickou realitu fixací dogmatických pravidel nemůže být úspěšná.

prostřednictvím příjmové strany rozpočtu. Jde totiž o to, že rozpočet minulé vlády a jeho příjmy byly odhadovány v září 2021 za tehdy platného předpokladu 3,5% inflace. Aktuální prognóza MF ČR ovšem již počítá s inflací 6,1 %. Je tedy zřejmé, že na příjmové straně rozpočet pro rok 2022 dostane výrazně více příjmů, než s jakými počítal současný neschválený návrh. Náš odhad tohoto nárůstu se pohybuje mezi 50–60 mld. Kč. Pokud tento nárůst příjmů nebude v novém rozpočtu zohledněn, bude to znamenat na jedné straně další „neočekávaný“ pokles deficitu státního rozpočtu o tuto částku.

Pro novou vládu by samozřejmě mohlo být velmi lákavé přijít s tímto „nad očekávání lepším výběrem daní“ a připsat si zásluhy za lepší hospodaření státu. Pokud by to ovšem udělala, znamenalo by to, že se celková restrikce prohloubí na více než 180 mld. Kč. Sice může být velmi lákavé za rok snížit schodek státního rozpočtu o cca 43 %, ovšem představa, že se přitom zároveň podaří udržet ekonomický růst, je naprosto chybná. Takto hluboká rozpočtová restrikce by (v kombinaci s restrikcí měnovou, kterou provádí zvyšováním úrokových sazeb ČNB) bezpečně vymazala jakýkoli náznak ekonomického růstu a Česká republika by vplula do nebezpečných vod dlouhodobé ekonomické stagnace kombinované s nárůstem inflace (stagflace). Tato situace by byla nebezpečná nejvíce pro zaměstnance, ať již ve veřejném či soukromém sektoru, protože by přinesla dlouhodobou stagnaci resp. reálný pokles jejich mezd.

KE KAPITOLE SOCIÁLNÍ A RODINNÁ POLITIKA

Část návrhu programového prohlášení vlády Petra Fialy týkající se resortu MPSV představuje celkem 37 programových záměrů, které nepokrývají rovnoměrně celou oblast působnosti MPSV, nýbrž směřují převážně do oblasti rodiny, sociálních služeb a sociální péče, tj. do oblastí, které patří tradičně k prioritám KDU-ČSL, a z pohledu dosavadních praktických zkušeností jejich politických představitelů, i k prioritám koalice Piráti a Starostové. Konkrétně z uvedených 37 programových záměrů jich směřuje

- 10 do oblasti péče o rodinu,
- 10 do oblasti důchodů, z toho 4 a i polovina pátého bodu směřují opět do oblasti péče o rodinu,
- 9 do oblasti sociálních služeb a sociálních dávek,
- 5 do oblasti pracovních podmínek a trhu práce, z toho 3 směřují opět do oblasti péče o rodinu,
- 3 do oblasti obecných přístupů k provádění jednotlivých reforem, dílčích změn a nezbytných opatření,
- 1 do oblasti exekucí.

MPSV tak nebude ministerstvem práce, ale ministerstvem sociální péče a rodiny. Tuto nevyváženost nepovažujeme za správnou – již ve vztahu ke koaliční smlouvě jsme ve Stanovisku ČMKOS kritizovali, že se tato smlouva nezmiňuje vůbec o pracovněprávní ochraně, sociálním dialogu, trhu práce či zaměstnanosti a že mezi koaličními stranami není zjevně žádný garant za tuto oblast.

Rodinná politika a zaměstnanost

ČMKOS v programovém prohlášení vlády v oblasti rodinné politiky obecně vítá kroky vedoucí k podpoře rodin a sladění rodinného a pracovního života. Tyto kroky však nesmí snížit životní úroveň rodin.

ČMKOS v programovém prohlášení vlády v této části **však postrádá návrhy na řešení aktuálních nebo střednědobých výzev na trhu práce, jako je nedostatek pracovní síly, dopady technologických změn na trh práce, dopady související se zdražováním energií, problémy v oblasti agenturního zaměstnávání a připravenosti pracovní síly jako takové na tyto změny.**

ČMKOS vítá návrh uvedený v programovém prohlášení vlády „dokončení cíleného programu na podporu udržení zaměstnanosti tzn. notifikace kurzarbeitu včetně přípravy příslušných nařízení, považuje jej však pouze za základní program k ochraně pracovních míst.

ČMKOS bude zásadně podporovat ochranu pracovních míst, podporovat nastavení flexibilního trhu práce za předpokladu dodržení garantovaných pracovních a mzdových podmínek, bránit snahám o rozšiřování možností přílivu laciné pracovní síly z tzv. třetích zemí na trh práce, bude podporovat maximální využití vnitřních zdrojů pracovní síly pro uspokojování poptávky ze strany zaměstnavatelů s využitím všech forem, které nabízí aktivní politika zaměstnanosti, bude podporovat spravedlivé nastavení pracovních a mzdových podmínek, podporovat jakékoli kroky vedoucí k zamezení zneužívání zaměstnanců např. v oblasti agenturního zaměstnávání.

ČMKOS proto nerozumí, respektive není zřejmé, jak je možné vnímat návrh na „jasné definování podmínek pro zjednodušení přílivu pracovní síly“.

Je-li tím myšlen příliv pracovní síly ze zahraniční zejména z tzv. třetích zemí, pak s tímto návrhem ČMKOS nesouhlasí. Proces náborem pracovní síly je v současné době transparentně nastaven tak, aby bránil přílivu levné pracovní síly a současně chránil zájmy ČR v oblasti její bezpečnosti.

ČMKOS současně nesouhlasí s návrhem uvedeným v programovém prohlášení v části:

Průmysl a obchod – podpora podnikání „Otevřeme trh práce zájemcům o práci ze třetích zemí.....“, kdy nedostatek pracovní síly není možné řešit pouze plošným otevřením pracovního trhu.

Pokud jde o nenavyšování kontrol zaměstnavatelů, ČMKOS bude i nadále podporovat efektivní kontroly zaměstnavatelů, a to zejména v oblasti umožnění výkonu nelegální práce, agenturního zaměstnávání, zaměstnávání cizinců zejména z tzv. třetích zemí, pracovních vztahů a BOZP. K vyšší efektivitě kontrolní činnosti by mělo přispět **propojení dostupných datových zdrojů v rámci resortu práce a sociálních věcí – (dat ÚPČR, SUIP, ČSSZ atd.). Tento návrh (s výjimkou části směřující do dávkového systému) ČMKOS v programovém prohlášení postrádá, což je do značné míry v rozporu s obecným tvrzením uvedeným v Preambuli programového prohlášení spočívajícím v postavení státu jako „chytrého, efektivního a úsporného“.**

Sociální služby a sociální dávky

ČMKOS obecně vítá snahy o větší podporu a dostupnost služeb pro osoby jež tuto podporu potřebují. Předkládané budoucí návrhy by vyjma zvýšené pomoci osobám, jež jsou na této pomoci závislé, měly současně zlepšit postavení zaměstnanců, zejména v sociálních zařízeních, domovech důchodců apod.

ČMKOS upozorňuje, že zjednodušení a zrychlení procesu přiznávání finanční pomoci pro osoby se zdravotním postižením, zejména příspěvku na péči a invalidních důchodů nebo změny v posuzování ze strany Lékařské posudkové služby a v sociálním šetření **nesmí negativně dopadat na posuzované osoby**.

ČMKOS vítá snahu o větší podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce, současně však upozorňuje, že navrhovaná právní úprava zákona o sociálním podnikání, **kteří v uplynulém období byla předložena do PSP ČR trpí zásadními vadami a je nutná její celková revize**. Zároveň upozorňujeme, že na chráněném pracovním trhu pracuje přes 60 000 osob se zdravotním postižením, kteří podporu při jejich zaměstnávání potřebují.

Důchodový systém

Část návrhu programového prohlášení vlády Petra Fialy patřící do gesci MPSV slibuje skutečnou důchodovou reformu, která nastaví stabilní systém férových důchodů s výsledkem v podobě třípilířového systému, který věcně vychází z návrhu důchodové reformy představené ministryní práce a sociálních věcí předchozí vlády, Janou Maláčovou. **Bohužel v návrhu chybí to**, co po celou dobu fungování Komise pro spravedlivé důchody v průběhu jejích jednání požadovali zástupci dnešních koaličních stran, kteří v této komisi působili, tj. **jakým způsobem a z jakých zdrojů bude nový důchodový systém financován tak, aby byl dlouhodobě udržitelný**.

Z formulací záměrů změn v průběžném důchodovém systému by bylo možné dovodit, že základní garantovaná složka důchodu, jejíž výše by v každém případě měla reflektovat požadavky na důstojnost života ve stáří, i finanční možnosti státu, by měla být financována z jiných příjmů státního rozpočtu než z pojistného na sociální zabezpečení. **ČMKOS navrhuje, aby takový záměr byl v programovém prohlášení vlády vyjádřen explicitně**.

Prakticky všechny **záměry změn v průběžném důchodovém systému, s nimiž ČMKOS z věcného hlediska souhlasí, představují ve srovnání se současným stavem požadavky na zabezpečení vyšších příjmů státního rozpočtu k jejich financování**. Takový závazek však část návrhu programového prohlášení vlády v gesci MPSV neobsahuje. ČMKOS navrhuje jej v programovém prohlášení vlády vyjádřit.

ČMKOS podporuje, aby byl co nejdříve realizován záměr obsažený v návrhu PPV v gesci MPSV „*Umožníme dřívější odchody do důchodu zaměstnancům v náročných profesích za větší odpovědnosti zaměstnavatelů.*“ a doporučuje, aby byla k realizaci tohoto záměru využita již v minulém volebním období připravená legislativa MPSV.

Pokud jde o záměry týkající se III. důchodového pilíře, nepovažuje je ČMKOS za efektivní, zejména z pohledu řešení celkových potřeb důchodového systému v České republice, především pro reálné zajištění doživotně měsíčně

vyplácených doplňkových důchodů ze III. pilíře, k němuž tyto doplňkové systémy mají sloužit.

Zřízení státního či veřejnoprávního fondu inspirovaného Švédskem pro dobrovolné spoření nad rámec povinného sociálního pojištění nemá v českém prostředí potenciál sehrát významnější roli při tvorbě doplňkových penzijních příjmů obyvatelstva. Kdo dnes chce a může si s ohledem na svoji příjmovou a sociální situaci i osobní či rodinné priority spořit na důchod, již tak činí ve státě i zaměstnavateli velmi výhodně podporovaném dobrovolném doplňkovém penzijním spoření.

Vytváření nové infrastruktury ke stejnému účelu povede proto, i se zřetelem na zkušenosti okolních zemí, které se pokusily vytvářet další formy soukromých důchodových systémů, v praxi spíše pouze k realokaci dnes spořících účastníků a jimi naspořených prostředků, než k nárůstu počtů spořících osob a k podstatnému zvýšení celkových důchodových úspor obyvatelstva, a to za nezanedbatelnou cenu zvýšených nákladů na straně státu.

To, co naléhavě **Česká republika ve vztahu k dobrovolným doplňkovým důchodovým systémům potřebuje**, a kde by stát mohl sehrát významnou roli, je **vytvoření reálných podmínek pro poskytování doživotně pravidelně měsíčně vyplácených doplňkových důchodů**. Stávající právní úprava ponechává tento úkol plně na komerční oblasti soukromého pojištění. V praxi jsou však anuity, které se v rámci takového pojištění vyplácejí, velmi nízké s ohledem na potřeby pojištěnec zajistit se proti riziku dlouhověkosti svých klientů, a pro klienty v důsledku toho jsou velmi drahé a tedy neatraktivní. Ti pak volí jednorázový výběr svých naspořených důchodových prostředků a hlavní účel soukromého doplňkového spoření tak není naplněn. Veškerou tíži zabezpečení ve stáří tak i po téměř 30 letech existence soukromého doplňkového důchodového systému nese státem spravované průběžné důchodové pojištění!

ČMKOS proto navrhuje, aby byl návrhu PPV patřící do gesce MPSV doplněn záměr na zajištění výplaty doplňkového důchodu ze III. pilíře prostřednictvím ČSSZ ve formě zvýšení vypláceného starobního důchodu z důchodového pojištění poté, kdy účastník doplňkového penzijního spoření převede všechny své úspory do státního rozpočtu. Výhodou tohoto řešení by bylo, že by se odstranily vícenásledky spojené s komerční formou vyplácení anuit a s vyšším demografickým rizikem na straně pojišťovny a v důsledku čehož by byl doplňkový důchod poskytovaný ČSSZ, jehož pojistně matematický výpočet by vycházel z celospolečenských hodnot úmrtnostních tabulek, výrazně vyšší.

Pracovněprávní ochrana

Pokud jde o oblast zákoníku práce, omezuje se částí MPSV návrhu programového prohlášení vlády Petra Fialy na obecná klišé „*Představíme širokou paletu možností zkrácených pracovních úvazků (včetně výhodného zdanění) a celkově zvýšíme flexibilitu zákoníku práce v zájmu zaměstnavatelů i zaměstnanců.*“ a „*Veřejná správa a organizace půjdou příkladem v nabídce sladování práce a péče pro své zaměstnance*“, a na dva dílčí, ale z hlediska standardů pracovněprávní i sociální ochrany i férových podmínek na trhu práce velmi nebezpečné návrhy:

- *podpoříme kratší pracovní úvazky úlevou na pojistných odvodech,*
- *zvýšíme limity pro dohody o provedení práce a pracovní činnosti.*

Pandemie covid-19 jasně ukázala, že právě zaměstnanci „na dohodu“ a ti vykonávající práci na částečné úvazky byli jedněmi z nejvíce postižených

z hlediska svých příjmů a bylo jim nutné na úkor ostatních plátců daní z příjmů a odvodů na sociální pojištění zajistit mimořádnými opatřeními alespoň částečnou finanční pomoc. Jde o opatření ve stylu „*Cesta do pekla je dlážděna dobrými úmysly*“. Negativní důsledky navrhovaných opatření podle názoru ČMKOS převažují, a to navzdory šlechetné myšlence jistého zvýšení atraktivity nabídky dílčí pracovní příležitosti zejména matkám, či jiným pečujícím osobám. **Částečné úvazky budou ve vztahu k zaměstnání na plný pracovní úvazek dumpingové,** tj. pro zaměstnavatele bude ekonomicky výhodnější přijmout dva zaměstnance na částečný úvazek než jednoho na plný.

Pokud na tuto vějičku zaměstnavatelé i zaměstnanci skočí, stát přijde o část příjmů na sociální zabezpečení, popř. i o část výnosů daně z příjmů fyzických osob. Pro uchazeče o zaměstnání se zhorší možnost uzavřít pracovní poměr na dobu neurčitou s plným pracovním úvazkem, který je předpokladem k zajištění jak důstojné práce, tak prostředků k životu v prostředí rostoucích cen energií a služeb, které jsou pro takový život nezbytné. **Zvýší se tak podíl zaměstnanců v prekérních formách práce,** které neposkytují sociální ochranu zaměstnancům a tito zaměstnanci budou vyžadovat výrazně větší a nákladnější pomoc společnosti prostřednictvím různých mimořádných opatření, testovaných i netestovaných sociálních dávek.

ČMKOS očekává, že se nová vláda, vědoma si závažnosti problému spojených s prekérní prací, které se plně vyjevily v době covidové pandemie, **přihlásí ve svém programu k myšlence rozšíření povinného sociálního pojištění na všechny skupiny osob pracujících v prekérních formách práce,** mezi něž patří vedle zaměstnanců pracujících „na dohodu“ i osoby samostatně výdělečně činné, zejména ty, které vykonávají svoji práci v závislém postavení vůči jedinému odběrateli jejich „služeb“ **a k myšlence spravedlivého rozdělení daňové a odvodové zátěže mezi všechny skupiny pracujících osob nezávisle na právní povaze vztahu,** na jehož základě svoji práci vykonávají.

ČMKOS zdůrazňuje, že snaha vyjít více vstříc zaměstnavatelům, pokud jde o dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, vede k podpoře neplnohodnotných pracovních vztahů s nedostatečnou právní ochranou, která nenaplnuje ani standardy požadované evropskými směrnici týkajícími se závislé práce ani standardy vyplývající z úmluv Mezinárodní organizace práce ratifikovaných Českou republikou.

ČMKOS trvá na zachování dosažené úrovně pracovněprávní ochrany zaměstnanců na základě uznávaných mezinárodních standardů obsažených zejména v zákoníku práce a zákoně o zaměstnanosti. Považuje dnes platnou právní úpravu za vyhovující z hlediska flexibility a jistoty v míře, která v žádném případě nebrání rozvoji české ekonomiky a neomezuje konkurenceschopnost zaměstnavatelů působících v ČR. Upozorňuje na potřebu provést v tomto směru novelizaci zákoníku práce, která zajistí důslednou implementaci příslušných evropských směrnic, včetně těch, které se týkají podpory sociálního dialogu.

Za zásadní úkol nové vlády, který by měl být v části týkající se MPSV výslovně vyjádřen, považuje ČMKOS další pokračování sociálního dialogu mezi vládou, odbory a zaměstnavateli jako klíčového nástroje udržení sociálního smíru ve společnosti a podstatnou podmínkou pro udržení její sociální soudržnosti.

ČMKOS podporuje programový záměr na zavedení automatické valorizace minimální mzdy s tím, že požaduje, aby nastavení parametrů této valorizace

odpovídalo parametrům uvažovaným v rámci diskuse o připravované směrnici o „evropské minimální mzdě“, tj. **aby její hodnota činila nejméně 50 % průměrné hrubé mzdy.**

KE KAPITOLE ZDRAVOTNICTVÍ

V kontextu současné epidemiologické situace nás velmi překvapilo, že Programové prohlášení vlády **neřeší ve svých programových prioritách dopady pandemie nemoci covid-19** a ještě více zarážející je, že oblast zdravotnictví a zdraví lidí nemá vyčleněnou ani jako samostatný prioritní oddíl v programové části.

V oblasti zdravotnictví za **velmi zneklidňující považujeme sdělení, že vláda plánuje rozšíření odpovědnosti zdravotních pojišťoven** a zahájení diskuze o potřebě a vhodnosti cenové konkurence zdravotních pojišťoven.

Velkým rizikem je také sdělení, že bude zavedena možnost **dobrovolného doplňkového připojištění. Zavedení dobrovolného doplňkového pojištění se za dob vládnutí pravicových stran objevuje opakovaně a jeho smyslem a cílem byla je komercializace českého zdravotnictví.**

Znovu zdůrazňujeme, že ve zdravotnictví, jeho dostupnosti a financování záleží na ideologických postojích a hodnotách skupin, které ve společnosti v daném období spravují věci veřejné. Modely fungování zdravotnictví mohou být různé, máme solidární systémy, ale také systémy, které zabezpečení zdravotní péče s pomocí veřejných prostředků nemají jako prioritu. Na stole je tedy opět návrh, aby se zvýšila individuální zodpovědnost a spoluúčast jednotlivce. Ne každá změna je ovšem změnou k lepšímu. Při navrhování změn jsou podstatné motivace jednotlivých aktérů. Měli bychom si uvědomit, co komu změna přinese a kdo na ní vydělá. Nemocní lidé jsou nejzranitelnější a těch 60 % naší společnosti, za které platí zdravotní péči stát, si nežije nad poměry. Děti, rodiče na mateřské a rodičovské dovolené, nezaměstnaní, senioři. Mají finanční prostředky na doplácení? Potenciálními klienty pro spoluúčast by byli asi jen zaměstnanci. Ze čtyř milionů ekonomicky aktivních pracovníků je podle statistik skoro 900 tisíc OSVČ a ti hradí ve většině případů minimální pojistné. Zůstává skupina okolo tří milionů lidí, a to není zrovna málo. Tady by se příjmy z připojištění různým společnostem určitě hodily. Nicméně uvědomme si, že do systému zdravotnictví se finanční prostředky z připojištění dostanou až v případě, že nastane pojistná událost. Matematicko-pojistné tabulky jsou u jednotlivých pojišťoven v případě jednotlivých pojistných událostí nastavené. Kdo tedy na změně systému vydělá? Poslední připomenutí: více než 2/3 zaměstnanců nedosahují na průměrnou mzdu.

ČMKOS dlouhodobě prosazuje solidární zdravotnický systém a ten bude tak dlouho udržitelný, dokud bude politická vůle, aby udržitelným byl. K této části se váže také závazek „prosadíme pravidelnou valorizaci plateb za státní pojištění“. Automatická valorizace plateb za státní pojištění má své opodstatnění, ale pouze v situaci, kdy je systém zdravotního pojištění finančně stabilní. Při nízkých úhradách státu za jeho pojištění, které byly do nedávna, by nastavení automatu bylo velmi problematické. ČMKOS nastavení automatické valorizace dlouhodobě prosazovala, ale za podmínky, že se nejprve vyrovnají úhrady na zdravotní pojištění u jednotlivých skupin pojištěnců. Náš požadavek byl veřejně známý, chtěli jsme, aby stát platil za své pojištění minimálně stejnou částku, jakou hradí osoby bez zdanitelných příjmů. Do

budoucná navrhujeme, aby se vyměřovací základ pro pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené státem u osoby, za kterou je plátcem pojistného stát, stanovil jako 50 % aktuální průměrné mzdy. V tomto případě by automatická valorizace plateb měla smysl. V případě mimořádných událostí (pandemie covid-19 či jiné) nebo ekonomických výkyvů v případě krizových let by měla v zákoně o veřejném zdravotním pojištění fungovat pojistka, která by umožnila vládě formou nařízení vlády zvýšit platbu státu za jeho pojištěnce. Problémem je také sdělení, že *„Úhrada péče pro konkrétní rok musí být výsledkem dohody, která probíhá mezi zástupci poskytovatelů daného segmentu zdravotní péče a zdravotních pojišťoven“*.

Kvalita a dostupnost zdravotní péče by měla být samozřejmostí, ale tvůrci koaliční smlouvy zapomněli, že tyto dva body nejde uskutečňovat bez pracovníků. **Personální zabezpečení služeb v materiálu úplně chybí, a přitom představuje zásadní limit pro tuto oblast.** Za velmi problematické považujeme vyjádření, že systematické měření kvality má zabezpečovat spolek Kancelář zdravotních pojišťoven. Toto je naprosto nesystémové a věříme, že se tato pasáž dostala do materiálu omylem, bez znalosti souvislostí.

Nová vláda zřejmě nemá dostatek informací, část *„Ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami zajistíme systémovou motivaci pro větší dostupnost praktických lékařů, dětských lékařů a stomatologů v menších obcích a masivnější finanční podporu nových praxí ze strany MZ. Součástí opatření bude i motivační systém bonifikací úhrad za zdravotní péči v odlehlejších regionech“* již funguje několik let. Zásadním problémem je ovšem nedostatek lékařů, který dosud systémově také nikdo neřešil. Kontrola činnosti zdravotních pojišťoven ze strany MZ a státu v jejich roli odpovědnosti za tvorbu sítě zdravotnických kapacit a její rovnoměrnou distribuci včetně lékařské pohotovostní služby je naprosto na místě, s tímto bodem souhlasíme.

Stejně souhlasíme se závazkem „Vytvoříme systém monitoringu a správy čekací doby na plánované zákroky a plánovaná vyšetření“ a se záměrem *„Zavedeme pravidelné reportování důležitých dat přímo řízených organizací MZ a systematický controlling pomocí elektronických nástrojů – vyhodnocování výsledků s jasným dopadem do praxe“*. Za důležité považujeme také zavedení personálního, investičního a provozního benchmarkingu přímo řízených organizací. Vzdělávání zdravotníků považujeme za zásadní. Pro stabilizaci budoucích zdravotníků a jejich setrvání v profesi a České republice navrhujeme zavést speciální stipendijní programy, které budou obdobné, jako stipendijní programy zahraničních nemocnic, které již v průběhu studia mají smlouvy s příštím zdravotníkem. Tato část nám jako možná stabilizační forma v koaliční smlouvě chybí. Důraz na prevenci vítáme. Prevence je vždy levnější a prospěšnější než léčba. Počkáme na konkrétní kroky, předložený koncept považujeme za velmi ambiciózní a roli některých vyjmenovaných aktérů nedokážeme zatím posoudit.

Aktivní přístup k reformě psychiatrické péče a celou reformu považujeme za problematickou, nejsou vyřešené základní problémy, chybí zdravotníci, není řešena péče o pacienty, kteří potřebují hospitalizační péči, už nyní jsou velké problémy s umístěním pacientů. Léčba závislostí je také velkým problémem, systematický přístup se mění v přístup ad hoc, takto tato oblast má mnoho problémů. Závěrem znovu připomínáme, že nechápeme, proč v materiálu v oblasti zdravotnictví chybí, to, co je nejdůležitější, a to zaměření na personál. Předpokládali jsme, že v kontextu pandemie nemoci COVID-19 se bude nová vláda tomuto největšímu problému věnovat.

KE KAPITOLE KULTURA

Financování kultury

Pokud vláda **nenajde finanční zdroje, aby do rozpočtu MK směřovalo bez náhrad církvím, alespoň 1 %** ze státního rozpočtu, nelze úspěšně zrealizovat žádný z dalších bodů Programového prohlášení, zejména nyní, kdy je velká část kulturních institucí postižena protipandemickými opatřeními a stále se jím nedaří dostat se na příjmy z období před rokem 2020. Samotné „směrování k 1 %“ je sice racionálnější než proklamace okamžitého navýšení, ale z věty samotné nevyplývá žádný závazek. V tomto by bylo významnější, kdyby se strany odhodlaly k nějakému konkrétnímu závazku, jak a do kdy tohoto 1 % chtějí dosáhnout

Programové prohlášení vůbec **neřeší oblast mimořádného financování kultury** v čase hygienických opatření, které na kulturu stále ještě dopadají a postihují ji nejhůře ze všech oblastí naší společnosti.

Důležitým bodem, rovněž v Programovém prohlášení **pominutým, je neustálé rozevírání nůžek v oblasti platů a finančního ohodnocování zaměstnanců v kulturních institucích a živém umění vůbec.**

Zákon o veřejných kulturních institucích (VKI) vůbec neřeší zlepšení situace v kultuře. Pokud kultura nebude mít dostatečné finanční krytí na všech úrovních (nejenom státní), je VKI pouze politickou zástěrkou proto, aby se poslední oblast veřejného kulturního majetku vyvedla do soukromých rukou a ztratila se. Proč koalice na podporu kultury nezvažuje varianty, které navrhuje prosazovat v jiných oblastech jako je víceleté financování sportu, obrany a zdravotnictví, což by řadu problémů, které by údajně měl vyřešit model VKI zcela eliminovalo.

„Zlepšíme podporu kultury v regionech, nastavíme jasný a transparentní systém podpory krajských, obecních a neziskových institucí, včetně podpory regionální kulturní infrastruktury.“ Pokud jde o systémový nástroj pro vícezdrojové financování, může jím být Program státní podpory profesionálních divadel, symfonických orchestrů a pěveckých sborů. Z výše uvedeného prohlášení není zcela jasné, zda podporou „neziskových“ institucí je myšleno využití, především pak navýšení tohoto dotačního titulu, podpora „nezřizované“, respektive „nezávislé“ kultury, nebo obecně podpora institucí jak zřizovaných, tak nezřizovaných.

„Budeme prosazovat trvalé vyšší daňové zvýhodnění mecenášství a sponzoringu jako krok k funkčnímu vícezdrojovému financování kultury“. V tomto záměru není nijak definováno, jakou formou „daňového zvýhodnění“ bude mecenášství a sponzoring podporován. Zda paušálně, nějakou formou daňové asignace, zda se bude nová vláda snažit vytvořit i funkční systém, který by sponzoring více nasměroval i do oblasti „klasického umění“, kde trvale chybí.

Od živé kultury po kulturní dědictví

Podpora muzeí a galerií jako důležitých správců našeho hmotného kulturního dědictví je chvályhodná. **Nicméně další významná část péče o podstatnou část hmotného kulturního dědictví leží na bedrech Státního památkového ústavu, ale také církve a nemalé řady soukromých vlastníků, kteří mají většinou jedinou možnost, jak získat státní podporu, a to prostřednictvím dotačních programů, které jsou navázány na památkový zákon.** Finanční kapitola MK na tyto dotace je však tak podhodnocená, že z ní často nelze realizovat ani všechny havarijní programy.

Současné znění stavebního zákona zcela opomíjí veřejný zájem státu na dodržování mezinárodních úmluv a závazků ČR v oblasti ochrany kulturního dědictví. Zejména schválený mechanismus fikce souhlasu stavebních úřadů povede k devastaci našeho kulturního dědictví. Pokud koalicí plánovaná úprava znění tohoto zákona nevrátí odborným institucím část pravomocí alespoň v rozsahu, jaký má oblast životního prostředí, není třeba se vyčerpávat diskusí o revizi památkového zákona, protože podstatná část tohoto dědictví bude ztracena ve prospěch zisku developerských společností a zákon nebude mít co chránit.

„Budeme všestranně podporovat živou kulturu, podnikání v kultuře a vytvářet podmínky pro jejich rozvoj. Podpoříme rozvoj muzeí a galerií, které pečují o hmotné kulturní dědictví. Zvláštní pozornost budeme věnovat institucím připomínajícím dějiny a oběti totalitních režimů 20. století. Podpoříme rozvoj knihoven i jejich roli lokálních kulturních a komunitních center jako klíčovou veřejnou službu. Všechny čtyři uvedené body jsou obecně proklamativní a bez výrazného, až skokového navýšení prostředků od státu, jsou i tyto proklamace liché.

Podpoříme kulturní a kreativní průmysly, včetně systematické a trvale udržitelné podpory filmového průmyslu prostřednictvím filmových pobídek. Prosadíme transformaci Státního fondu kinematografie na Státní fond audiovizuální kultury včetně strategické podpory herního průmyslu.“ Příklad podpory kulturního a kreativního průmyslu, notabene filmového a herního, je sice kompetencí Ministerstva kultury ČR, ale tyto oblasti již zasahují svým charakterem do oblasti „industry“. Paradoxně pokud někde byl evidentní nárůst podpory v posledních letech, byly to především filmové pobídky. Přísun navázaných zahraničních investic je zde sice evidentní, ale pokud je v případě filmových pobídek zdůrazňován multiplikační efekt, stejně významný je i u jiných oborů kultury. Podpora kulturního „průmyslu“, který je často komerční záležitostí, nesmí být na úkor kulturního a uměleckého dědictví naší země. Tato tendence zde evidentně je a bylo by chybou pokračovat v dosavadním trendu. Bylo by tristním výsledkem, kdyby v ČR krachovaly tradiční zřízované instituce, to přes podporu podnikatelského prostředí v kultuře. Taková podpora musí být vyvážená.

Kultura a vzdělávání

Čtenářská gramotnost je pouze jednou z důležitých částí obecné kulturní výchovy, kterou mohou nejen knihovny, ale i další kulturní instituce a umělci zprostředkovat nastupující generaci a tím pomáhat rozvíjet jejich nezbytné kompetence orientovat se v dnešním mediálním a sociálním prostoru zahlceném informacemi, vizuálním smogem a fake news. Vládní koalice, ale tuto příležitost zcela opomenula, což je velká škoda, neboť zejména kreativní průmysly by významným způsobem pomohly propojení digitální gramotnosti a kultury. V tomto záměru je nutné

uvést ale i finanční podporu, neboť již nyní začíná být zřejmé, že ochota škol a rodičů dále finančně přispívat nad rámec závazků klesá, snížení návštěvnosti výchovných koncertů a představení je evidentní.

Autorská práva pro 21. století

Deklarovaná úprava legislativního prostředí v oblasti autorských práv zcela opomíjí skutečnost, že právě autorská práva jsou jednou z mála kulturních oblastí, kde dochází velmi intenzivně ke sladování evropského práva a národních legislativ. Takže pokud vládní koalice neprosadí své představy na úrovni Evropského parlamentu, je tento bod koaliční smlouvy pouze plácnutím do vody.

V této oblasti je však třeba zejména **řešit finanční zdroje na úhradu autorských práv, tak aby většina autorů a výkonných umělců** (nejen pár mediálně preferovaných) mohla autorské honoráře a tantiémy používat jako důležitou část příjmů za vlastní tvůrčí práci, ale zároveň aby veřejné paměťové instituce, které významným způsobem veřejnosti zprostředkovávají tyto kulturní produkty, mohly tyto honoráře a licence platit a poplatky neohrožovaly jejich existenci a programy pro veřejnost, zejména v oblasti digitalizovaného kulturního dědictví.

„Vzhledem k prudkému rozvoji technologií a platforem, které jsou schopny přenášet a nabízet obsah, upravíme legislativní prostředí tak, aby odpovídalo realitě 21. století. Citlivě implementujeme směrnici o autorském právu na jednotném digitálním trhu s důrazem na práva uživatelů a ohledem na práva výrobců, producentů a vydavatelů.“ Absolutní, až arogantní přehlédnutí ochrany práv výkonných umělců, kde paradoxně i na úrovni internetového užití dochází právě nejvíce k upozadování práv umělců a autorů. Naopak uvedená proklamace jasně deklaruje další podporu koncovému uživateli a subjektům vykonávající majetková práva výrobců, producentů a vydavatelů.

Svobodná a transparentní média veřejné služby

„Zaměříme se na udržitelnost financování veřejnoprávních médií, což je nejzákladnější podmínka nezávislosti. Do systému volby Rady ČT, ČRo a ČTK zapojíme Senát. Nezávislost veřejnoprávních médií dnes nemůžeme podcenit. Hospodaření veřejnoprávních médií podrobíme kontrole Nejvyšším kontrolním úřadem“.

Není jasné, zda vláda hodlá udržet systém koncesionářských poplatků, nebo zde bude snaha o daňové určení příspěvku ČT a ČRo. Především ČRo již nemá od roku 2005 valorizované příjmy z koncesionářských poplatků, tento stav je již dále jen těžko udržitelný.

KE KAPITOLE VNITŘNÍ BEZPEČNOST A VEŘEJNÁ SPRÁVA

ČMKOS zásadně odmítá ustanovení obsažené v následujících bodech:

- *„Upravíme služební zákon tak, aby úřady fungovaly efektivněji, byly otevřené a posilovaly svou kompetenci.“* – zákon o státní službě je primárně „personalistický“

předpis upravující práva výkonu závislé práce ve vztahu ke státu. Kromě kompetencí není zřejmé, jak výše uvedené souvisí se zákonem o státní službě.

- *„Už v prvních kolech výběrových řízení na vedoucí místa bude možné připustit účast zájemců mimo státní službu.“* – Tento bod je v rozporu s jedním z cílů zákona, tedy s profesionalizací státní správy. Ta souvisí s potřebou výchovy kariérního úřednictva. Bylo by žádoucí naopak posílit prvky kariérního řádu a umožnit flexibilnější vnitřní přesuny a postupy než otevírat výběrová řízení lidem bez zkušeností ze státní služby.

- *„Uděláme revizi platových tabulek. Provedeme takové změny v platových tabulkách, aby mohla veřejná správa zaměstnávat špičkové odborníky dle situace na trhu práce (právníky, informatiky, urbanisty apod.).“* je v rozporu s realizovanými kroky vlády ČR, kdy pro rok 2022 nedošlo k navýšení platových tarifů ve veřejné správě ani u vyjmenovaných skupin.

ČMKOS vítá snahu o zjednodušení byrokracie v rámci cizineckého řízení, nesmí však docházet k rozšiřování možností přílivu levné pracovní síly, ke snižování bezpečnosti v této oblasti a tím ke snižování pracovněprávní ochrany na trhu práce.

Deset doporučení Českomoravské konfederace odborových svazů nové vládě

- I. Za zásadní úkol nové vlády považuje ČMKOS další **pokračování sociálního dialogu mezi vládou, odbory a zaměstnavateli**. Sociální dialog je klíčovým nástrojem udržení sociálního smíru ve společnosti a podstatnou podmínkou pro udržení její sociální soudržnosti. Úroveň sociálního dialogu dlouhodobě dosahuje v České republice velmi vysoké úrovně, a proto je v zájmu celé společnosti v něm pokračovat. S určitým znepokojením jsme proto sledovali, že se k sociálnímu dialogu a sociálnímu partnerství ve volbách nehlásila ve své volební kampani a programových dokumentech žádná ze stran nastupující nové vládní koalice.
- II. ČMKOS považuje v současné situaci za naprosto nezbytné urychleně zpracovat a realizovat **plán na podporu ekonomického růstu, modernizace a konkurenceschopnosti české ekonomiky**. Jen tuto cesta je zárukou dlouhodobého a plynulého zvyšování reálných mezd i celkových příjmů občanů České republiky. Zárukou přibližování jejich životní úrovně občanům nejvyspělejších zemí EU.
- III. ČMKOS je přesvědčena, že pouze prostřednictvím realizace takto pojatého plánu je možno zdárně naplnit úkol nezbytné **konsolidace veřejných financí ČR včetně zajištění dlouhodobé udržitelnosti důchodového pojištění a zároveň i splnění požadavků evropského projektu Green Deal** bez zásadního poškození české ekonomiky a snížení životní úrovně obyvatelstva.
- IV. ČMKOS zdůrazňuje, že základní podmínkou udržení a prosazení ekonomických cílů je zachování sociální soudržnosti české společnosti. Při této úloze hraje klíčovou stabilizující úlohu systém veřejných služeb a sociálních transferů. Důchodci, rodiny s dětmi, nezaměstnaní a další osoby ve zranitelném postavení se nesmějí obětmi hospodářských, finančních ani sociálních reforem. Proto **ČMKOS v minulosti vždy zásadně odmítala, a odmítá i dnes, hluboké zásahy do daňového a odvodového systému státu v řádu desítek či dokonce stovek miliard korun**. Představa, že plošné snížení daní pomůže ekonomice a všem lidem, je nebezpečnou iluzí. Snížení daní skutečně pomůže jen nejbohatším vrstvám obyvatelstva. Zůstane však po něm destruovaný veřejný sektor. Plošné snížení daní na jedné straně a zavedení školného, doplateků ve zdravotnictví a redukce důchodů a sociálních dávek na straně druhé jsou dvě strany jedné mince. Veřejné služby je nutno zefektivnit a nikoli zničit. ČMKOS proto zásadně odmítá zavedení školného, zvýšení spoluúčasti ve zdravotnictví či privatizaci důchodů.
- V. ČMKOS zásadně odmítá snahy výrazně snížit daně z příjmu či sazby sociálního a zdravotního pojištění pod záminkou údajné podpory „nárůstu

mezd a platů". Považujeme to za podvod na zaměstnancích. Takovéto nepravé „zvýšení mezd“ nám kupní sílu našich platů a mezd nezvýší. Nevyhnutelně totiž povede k destrukci, privatizaci a zpoplatnění zdravotnictví, sociálních služeb a k hlubokému deficitu důchodového systému se všemi z toho plynoucími důsledky – ukončení valorizace penzí, přepočty starobních důchodů atd.

- VI. ČMKOS spatřuje hlavní problém daňového systému ČR v jeho nespravedlnosti.** Stávající daňový systém totiž umožňuje vybrané poplatníky daní a pojistných odvodů zdaňovat výrazně méně než jiné. ČMKOS se hlásí k daňové reformě. Ta však musí začít tím, že se především začnou odstraňovat dávno známé – avšak dodnes neřešené – nerovnosti v daňovém systému. Především však musí být přijata taková opatření, která zajistí rovnoměrné rozložení daňového břemene mezi všechny daňové poplatníky. ČMKOS se shoduje s největšími a nejreprezentativnějšími zástupci zaměstnavatelů na tom, že rozvoj podnikání musí být postaven na zdravém základě růstu konkurenceschopnosti vč. pomoci a podpory státu, a nikoli na nerovném zdanění a daňových výjimkách, a také na toleranci k daňovým únikům, na které většina společnosti doplácí. Pokud půjdou daňové reformy v České republice tímto směrem, je ČMKOS připravena se na nich aktivně podílet.
- VII. Čeští zaměstnanci jsou daňoví soumaři.** Jejich daňové a odvodové zatížení je velmi vysoké a je třeba zajistit pro ně základní daňovou spravedlnost zvláště v oblasti daně z příjmu. Jsou to oni, kteří nesou nemalé náklady na zajištění a udržení svého zaměstnání – avšak, na rozdíl od jiných společenských skupin, nejsou tyto náklady v jejich zdanění vůbec zohledněny. Stejně tak jsou zaměstnanci největšími přispěvateli do sociálního a zdravotního pojištění a hlavními nositeli solidarity v těchto systémech. I zde se (a bylo by žádoucí, co nejdříve) musí zjednat náprava a prostředky potřebné na zajištění důchodů, nemocenských dávek a zdravotních služeb musí být výrazně rovnoměrněji rozloženy na všechny daňové poplatníky.
- VIII. Českomoravská konfederace odborových svazů byla a stále je zastáncem všech nástrojů a postupů vedoucích k boji proti daňovým únikům.** Platit daně považujeme za normální a vyhýbání se placení daní musí být nejen trestně ale i společensky odsouzeno. Osoby a jiné subjekty, které v České republice neplatí daně a prostřednictvím nejrůznějších machinací provádějí daňovou optimalizaci, nemají podle názoru ČMKOS morální právo rozhodovat o věcech veřejných.
- IX. ČMKOS zásadně požaduje a bude prosazovat zachování dosažené úrovně pracovněprávní ochrany zaměstnanců** na základě uznávaných mezinárodních standardů s ohledem na skutečnost, že dnes platná právní úprava (Zákoník práce ad.) spojuje v sobě prvky flexibility a jistoty v míře, která v žádném případě nebrání rozvoji ekonomiky a neomezuje konkurenceschopnost zaměstnavatelů působících v ČR.
- X. ČMKOS bude zásadně bránit snahám o rozšiřování možností přílivu laciné pracovní síly z tzv. třetích zemí na trh práce v ČR** a bude podporovat maximální využití vnitřních zdrojů pracovní síly pro uspokojování poptávky ze strany zaměstnavatelů s využitím všech forem které nabízí aktivní politika zaměstnanosti. Neřízená pracovní migrace je nebezpečným faktorem vedoucím

k destabilizaci trhu práce, sociálnímu dumpingu a zastavení pozitivního vývoje v růstu mezd.

Na tomto místě považuje ČMKOS za nutné zdůraznit, že z analýzy Programového prohlášení Vlády ČR vyplývá, že programové kroky nové vlády jsou v zásadním rozporu minimálně s polovinou bodů tohoto prohlášení - konkrétně s body IV., V., VI., VII., X., přičemž nejisté jsou i body II. a III.